

सहकारी बजार विकास कार्यक्रम

Cooperative Market Development
Programme (CMDP)

पृष्ठभूमि

सहकारी बजार विकास कार्यक्रम (CMDP) नेपाल सरकार, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय (MoLCPA) तथा संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रम (UNDP) द्वारा सन् २०१८ फेब्रुअरीबाट शुरू गरिएको कार्यक्रम हो। यो कार्यक्रमले फलफूल तथा तरकारी उत्पादन गर्ने कृषकहरूको आमदानी वृद्धि तथा जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउन सहकारी बजार प्रणाली विकास गर्ने उद्देश्य लिएको छ। यसले मुख्यतः कृषकहरूलाई प्रारम्भिक सहकारी संस्थामा आबद्ध गराउँदै कृषकहरूबाट उत्पादित फलफूल तथा तरकारी पकेट क्षेत्र, स्थानीय तह, जिल्ला र केन्द्रिय स्तरमा सञ्चालन हुने सहकारी बजारसम्म पुऱ्याउन आवश्यक प्राविधिक, पूर्वाधार विकास तथा नीतिगत सहयोग प्रदान गर्नेछ। यस कार्यक्रमद्वारा ७० वटा फलफूल तथा

तरकारी सहकारी मार्फत अपेक्षित १४,४०० कृषकहरू लाभान्वित हुनेछ। यस कार्यक्रमले दिग्गो विकास लक्ष्यहरू, १ र २ मा योगदान पुऱ्याउने छ।

कार्यक्रमको विवरण

अवधि: फेब्रुअरी, २०१८ देखि ३१ जनवरी, २०२३

कुल बजेट

जम्मा (अमेरिकी डलरमा): ११,४०९,८०७

अपेक्षित लाभान्वित संख्या	प्रारम्भिक सहकारी संस्था ७०	जिल्ला सहकारी संघ ६
कृषि-बित्त, तरकारी तथाफलफूल केन्द्रिय सहकारी संघ लि ९		

कार्यक्रमका अपेक्षित प्रतिफल अन्तर्गतका मुख्य उपलब्धिहरू

१. फलफूल तथा तरकारी उत्पादनको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा बजारीकरणका लागि सहकारी संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि भएको हुनेछ।

कृषि उपज सामाजी सहयोग

प्रारम्भिक सहकारी संस्था

सहकारी लेखा व्यवस्थापन तालिम

सहकारी संस्थाक

Logistic सहयोग

प्रारम्भिक सहकारी संस्था

आधारभूत सहकारी व्यवस्थापन तालिम

प्रारम्भिक सहकारी संस्था

बजारीकरण सामाजी सहयोग

प्रारम्भिक सहकारी संस्था

सहकारी व्यवसाय योजना तालिम

सहकारी संस्था

मूल्य शङ्खाला विकास तालिम

सहकारी संस्थाक

उपलब्धि

फलफूल तथा तरकारी उत्पादनमा संलग्न कृषकहरूलाई सहकारी बजार प्रणालीमार्फत् आम्दानीमा वृद्धि तथा जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउने।

२. फलफूल तथा तरकारीको सहकारी बजार प्रणाली स्थापना भएको हुनेछ।

संकलन केन्द्र
४८

जिल्ला सहकारी बजार

१
निर्माणधिन
(नुवाकोट र काभे)

देशीय सहकारी बजार
१
निर्माणधिन
(भरतपुर, चितवन)

घुम्ति सहकारी बजार
२
(COVID 19 लकडाउनको बेला देखि नुवाकोट र मकवानपुरमा सञ्चालन)

सेटेलाईट सहकारी बजार

२
चावहिल, काठमाडौं र महालक्ष्मीस्थान, ललितपुर

पालिका स्तरीय सहकारी बजार

२
निर्माणधिन
(रत्ननगर बगरपालिका र बेनिघाट रोशड़ गाउँपालिका)

सागारी साधन सहयोग
३६

चिस्यान केन्द्र
२७

कार्यक्रम लागु भएका जिल्लाहरू

चितवन, धादिङ, काभेपलाञ्चोक, ललितपुर, मकवानपुर र नुवाकोट

३. फलफूल तथा तरकारीको सहकारी बजार विकासको सहजिकरणका लागि भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र अन्य सम्बन्धित सरकारी निकायको नीतिगत तथा संस्थागत क्षमताको विकास भएको हुनेछ ।

- SDG guideline तयार
- मन्त्रालयलयको Website Upgrade
- CMDP कार्यक्रम Docudrama प्रसारण
- Web based database system
- COPOMIS तालिम: (७ स्थानीय सरकार र स्थानीय सरकार, सहकारी संघ, महासंघ र संचारकर्मिको क्षमता अभिवृद्धि

फलफूल तथा तरकारीको उत्पादन तथा विक्री तथ्यांक

कुल कृषक
१८,३३१

पुरुष
८८००

महिला
१८३१

कुल उत्पादन
(केज्री)
६,३६९,६४४

कुल विक्री
(केज्री)
५,९०८,६०२

कुल विक्री
(बेल)
१४३,६६८,९९८

कार्यक्रमको थप जानकारीको लागि:

सुमनशेखर मानव्हर

राष्ट्रिय परियोजना प्रबन्धक,

सहकारी बजार विकास कार्यक्रम,

भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं

सम्पर्क: ०९-४२०००६०/०९-४२०००८०

ईमेल: suman.manandhar@cmdp.org.np

www.facebook.com/UNDPNepal

twitter.com/undpnepal

www.flickr.com/photo/undpnepal